

Projekt študijného programu sústavného vzdelávania MENTOR KLINICKEJ PRAXE V ODBORE OŠETROVATEĽSTVO

Charakteristika študijného programu

Študijný program sústavného vzdelávania sa zameriava na prehĺbovanie vedomostí a zručností sestier vo vedení a hodnotení praktických činností a podpore študentov ošetrovateľstva pri výkone ich odbornej praxe v zdravotníckych zariadeniach. Ďalej sa zameriava na rozšírenie možností odborného rastu sestier a tým aj zabezpečenie efektivity spolupráce medzi pracovníkmi v zdravotníctve a zdravotníckom školstve.

Cieľ študijného programu

Hlavným cieľom programu je prehĺbovanie a upevňovanie spôsobilostí sestier vo výučbe študentov ošetrovateľstva v rámci klinických a praktických ošetrovateľských predmetov so zameraním na vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností a podporu študentov počas odbornej praxe na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení.

Po absolvovaní programu bude sestra-mentor preukazovať nasledovné vedomosti, spôsobilosti (schopnosti a zručnosti) a postoje:

Kognitívne (poznávacie) ciele

- upevnenie vedomostí z oblasti výchovy a vzdelávania dospelých s dôrazom na ich špecifické využitie v ošetrovateľstve (princípy, didaktické zásady a vyučovacie metódy špecifické pre výučbu v ošetrovateľstve),
- nadobudnutie vedomostí a zorientovanie sa relevantných pojmov a princípov z oblasti základných pedagogických dokumentov v študijnom odbore ošetrovateľstvo (profil absolventa študijného programu ošetrovateľstvo, študijné plány predmetov v jednotlivých ročníkoch - ich zameranie, ciele, obsah a rozsah výučby, spôsoby ukončenia predmetu),
- získanie podstatných faktov, pojmov, princípov z oblasti ošetrovateľskej praxe založenej na dôkazoch (*Evidence Based Practice*), z oblasti interpersonálnej komunikácie, komunikácie v tíme a tímovej práce, z oblasti klinickej supervízie, z oblasti formatívneho a sumatívneho hodnotenia spôsobilostí študentov vykonávať praktické činnosti a poskytovania spätnej väzby študentom,

Psychomotorické (výcvikové) ciele

- podpora a vedenie študenta pri výkone praktických činností,
- implementácia efektívnych postupov formatívneho a sumatívneho hodnotenia študentov a poskytovania spätnej väzby,
- vytváranie vhodného prostredia, príležitostí a možností pre získavanie príslušných skúseností a pre progres študentov (progres v oblasti dosiahnutých výsledkov v rámci celého študijného programu, progres v spôsobilosti vykonávať príslušné praktické činnosti klinicky správne, progres v oblasti klinického rozhodovania, progres v oblasti sebadôvery a sebadôvery študentov pri výkone praktických činností a pod.),
- schopnosť delegovania úloh v tíme s cieľom integrácie študentov do interdisciplinárneho tímu pracoviska klinickej výučby,

Afektívne (postojové) ciele

- pozitívny prístup k vedeniu a hodnoteniu praktických činností a podpore študentov ošetrovateľstva pri výkone ich odbornej praxe,
- pozitívny prístup k implementácii relevantných výsledkov výskumu v praxi (ošetrovateľstvo založené na dôkazoch – *Evidence Based Nursing*),
- podieľanie sa na efektívnejšej integrácii teórie s praxou.

Profil absolventa študijného programu

- Komunikačné zručnosti a pracovné vzťahy – mentor by mal byť schopný nadviazať a rozvíjať fungujúce vzťahy s kolegami na pracovisku, pedagógmi fakulty a študentmi ošetrovateľstva založené na vzájomnej dôvere a úcte, poskytovať a rozvíjať kontinuálnu a konštruktívnu podporu a vedenie študentov, porozumieť procesu integrácie študentov do interdisciplinárneho tímu pracoviska klinickej výučby.
- Podpora štúdia – mentor na základe svojich vedomostí o kurikule študijného programu ošetrovateľstvo podporuje študentov v identifikácii aktuálnych študijných potrieb, vytvára dostatok možností pre stanovenie a následné zažitie skúseností u študentov, ktoré sú relevantné vo vzťahu k ich študijným potrebám a cieľom študijného programu, podporuje študentov v kooperácii s ostatnými členmi tímu, demonštruje stratégie, ktoré pomáhajú integrovať teóriu s praxou.
- Posúdenie štúdia – mentor aplikuje účinné stratégie posudzovania a hodnotenia spôsobilostí študentov vykonávať praktické činnosti, poskytuje spätnú väzbu študentom.
- Učenie príkladom – mentor je vzorom dobrej praxe v komunikácii s pacientom, prispieva k vytvoreniu prostredia, v ktorom sú široko implementované princípy ošetrovateľstva založeného na dôkazoch (*Evidence Based Nursing*).
- Vytváranie prostredia pre praktickú výučbu – mentor vytvára pozitívne prostredie, v ktorom si študenti môžu stanoviť a následne zažiť skúsenosti, ktoré oni sami považujú za relevantné vo vzťahu ku svojim študijným potrebám, implementuje stratégie hodnotenia kvality (audit) poskytovanej starostlivosti.
- Zlepšovanie praxe – mentor vytvára prostredie, ktoré je otvorené zmenám.
- Vedomostná báza – mentor identifikuje relevantné závery výskumu a implementuje ich do praxe.
- Vývoj študijných programov – mentor participuje v procese vývoja a revízií študijného programu.

Vstupné požiadavky na uchádzačov

Študijný program sústavného vzdelávania je určený pre zdravotnícke povolanie **sestra**, pričom uchádzači musia spĺňať nasledovné podmienky¹:

¹ Pozn.: počet prijatých uchádzačov bude závisieť od voľnej kapacity lektorského zboru pre praktickú časť študijného programu – na jedného lektora pre praktickú časť programu navrhujeme ako maximálny možný počet 5 účastníkov programu.

- získaná odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolání sestry,
- a minimálne 2 roky klinickej praxe.

Uchádzači sa na program budú prihlasovať prostredníctvom vypísania žiadosti o zaradenie do študijného programu (príloha 2) a jej doručenia na adresu garanta programu. Tlačivo žiadosti je zverejnené na webovej stránke Oddelenia pre ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov JLF UK v Martine:

https://www.jfmed.uniba.sk/fileadmin/jlf/Dekanat/oddelenie-pre-dalsie-vzdelavanie-zdravotnickych-pracovnikov/Tlaciva/Ziadost_o_zaradenie.pdf

Forma, štruktúra a organizácia študijného programu

Študijný program sústavného vzdelávania je rozdelený do teoretickej a praktickej časti a je modulovo štruktúrovaný. **Modulová štruktúra** bola zvolená z nasledovných dôvodov – modulový systém vzdelávania je preferovaný a osvedčený vo viacerých zahraničných študijných programoch kontinuálneho vzdelávania v odbore ošetrovateľstvo a taktiež tvorí východiskovú bázu pre perspektívne distančné e-learningové vzdelávanie. Z hľadiska obsahu a zamerania programu zvolený modulový systém umožňuje integrovaný a multidisciplinárny prístup vo vzdelávaní.

Rozsah a dĺžka trvania študijného programu

Študijný program sústavného vzdelávania bude realizovaný v rozsahu 15 týždňov s celkovou hodinovou dotáciou **50 hodín** – t.j. 40 kontaktných hodín a 10 hodín kontrolovaného samoštúdia. Študijný program sa môže opakovať počas akademického roka cyklicky 2 krát/ročne.

Z celkového počtu 50 hodín tvorí:

- **teoretická časť programu – prezenčný tútorál** (pozostáva z nasledovných modulov: Úvodný modul; Behaviorálny modul; Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – teoretická časť): 24 hodín skupinovej kontaktnej výučby pod vedením lektorského zboru pre teoretickú časť programu,
- **praktická časť programu** – modul Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – praktická časť: 26 hodín, z toho 8 hodín riadenej, 8 hodín individuálnej didaktickej praxe a 10 hodín kontrolovaného samoštúdia pod vedením lektorského zboru pre praktickú časť programu.

Rámcový obsah vzdelávania (tematický plán)²

Úvodný modul

- rozsah: 5 hodín skupinovej kontaktnej výučby v rámci prezenčného tútorálu
- obsah: charakteristika odborného profilu študijného odboru ošetrovateľstvo, profilu absolventa študijného programu ošetrovateľstvo, študijné plány predmetov v jednotlivých

² Jednotlivé moduly študijného programu podrobnejšie uvádzame v prílohe 2.

ročníkoch – ich zameranie, ciele, obsah a rozsah, spôsoby ukončenia, nadväznosť praktických skúseností na vedomosti, rola a kompetencie mentora

Behaviorálny modul

- rozsah: 7 hodín skupinovej kontaktnej výučby v rámci prezenčného tútoriatu
- obsah: interpersonálna komunikácia, komunikácia v tíme a pracovné vzťahy, tímová práca, integrácia študentov do interdisciplinárneho tímu, vedenie ľudí a spätná väzba

Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – teoretická časť

- rozsah: 12 hodín skupinovej kontaktnej výučby v rámci prezenčného tútoriatu
- obsah: klinická supervízia študentov, stratégie hodnotenia spôsobilostí študentov vykonávať praktické činnosti – formatívne a sumatívne hodnotenie študentov, aplikácia ošetrovateľstva založeného na dôkazoch v praxi, príprava portfólia mentora

Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – praktická časť

- rozsah: 26 hodín, z toho
- 8 hodín riadenej didaktickej praxe – „náčuvy“ (účasť na klinických cvičeniach/seminároch vedených členmi lektorského zboru),
- 8 hodín individuálnej didaktickej praxe – vedenie praktickej výučby v klinických a praktických ošetrovateľských predmetoch účastníkom programu pod supervíziou lektora pre praktickú časť programu, kritériá hodnotenia študenta pre vypracovanie portfólia mentora,
- 10 hodín kontrolované samoštúdium – vypracovanie portfólia mentora, t.j. písomného výstupu hodnotenia študenta ošetrovateľstva na základe jeho vedenia účastníkom programu v počte minimálne 40 hodín odbornej praxe.

Časový harmonogram študijného programu

Program bude prebiehať vo vyššie uvedených moduloch.

Úvodný modul, Behaviorálny modul a Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – teoretická časť budú prebiehať v rozsahu 24 hodín skupinovej kontaktnej výučby v jednom bloku prezenčného tútoriatu sústredené do 1 týždňa/3 dní pod vedením lektorského zboru pre teoretickú časť programu.

Modul *Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – praktická časť* bude prebiehať po absolvovaní predchádzajúcich troch modulov. Jednému členovi lektorského zboru pre praktickú časť programu budú pridelení maximálne piati účastníci programu. Každý lektor vypracuje individuálne s každým prideleným účastníkom programu harmonogram praxe – t.j. plán „náčuvov“ (riadená didaktická prax) a plán praktickej výučby v klinických a praktických ošetrovateľských predmetoch vedenej účastníkom programu (individuálna didaktická prax). Po absolvovaní riadenej a individuálnej didaktickej praxe bude nasledovať priebežné hodnotenie každého účastníka programu prideleným lektorom.

Po priebežnom hodnotení prideli lektor každému účastníkovi programu jedného študenta ošetrovateľstva za účelom vedenia a supervízie študenta v rámci odbornej praxe (predmety: Letná prax 1 / Letná prax 2 / Zimná prax) na pracovisku účastníka programu, a to na obdobie minimálne 40 hodín. Počas tohto obdobia bude vykonávať samostatné vedenie a hodnotenie študenta, na základe ktorého vypracuje písomný výstup hodnotenia študenta, tzv. portfólio mentora (príloha 2).

V celom priebehu modulu *Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – praktická časť*, lektor pre praktickú časť programu s prideleným účastníkom programu neustále komunikuje, spolupracuje s dôrazom na poskytnutie supervízie, podpory a následne debriefingu skúseností (t.j. podrobnej metodologickej analýzy výkonu praktických činností, ktoré študent ošetrovateľstva realizoval, ako aj jeho hodnotenia účastníkom programu – tzn. čo sa stalo, prečo...).

Miesto realizácie študijného programu

Teoretická aj praktická časť študijného programu budú prebiehať na Jesseniovej lekárskej fakulte UK v Martine, konkrétne na jej teoretických a klinických výučbových pracoviskách:

- Ústav ošetrovateľstva JLF UK, Malá Hora 5, 036 01 Martin,
- Centrum podpory medicínskeho vzdelávania JLF UK, Novomeského 10894/ 7 A, 036 01 Martin,
- klinické výučbové pracoviská JLF UK v Univerzitnej nemocnici Martin, Kollárova 2, 036 01 Martin

Hodnotenie účastníka študijného programu

Účastníci študijného programu budú v jeho priebehu hodnotení nasledovne:

- **priebežné hodnotenie** bude zahŕňať hodnotenie účasti na výučbe, t.j. riadenej a individuálnej didaktickej praxi, hodnotenie prípravy na klinické cvičenie a hodnotenie vedenia jedného klinického cvičenia (príloha 2),
- **záverečné hodnotenie** bude zahŕňať vypracovanie a predloženie portfólia mentora po samostatnom vedení študenta v rámci odbornej praxe (v rámci predmetu Letná prax 1 / Letná prax 2 / Zimná prax), t.j. písomného výstupu hodnotenia prideleného študenta (obsahujúceho iníciaľne posúdenie študenta, záznam záverečného hodnotenia študenta na základe vymedzených kritérií, hodnotenie dosiahnutých cieľov u študenta, hodnotenie písomnej práce praktického charakteru) (príloha 2).

Spôsob ukončenia študijného programu

Podmienkou ukončenia študijného programu bude:

- 100% účasť na kontaktnej výučbe (40 kontaktných hodín),
- získanie minimálne 60 bodov v rámci priebežného a záverečného hodnotenia účastníka programu,
- verejná obhajoba/prezentácia portfólia mentora.

Ukončenie študijného programu sústavného vzdelávania Mentor klinickej praxe v odbore ošetrovateľstvo bude realizované v priestoroch JLF UK, resp. Ústavu ošetrovateľstva JLF UK v Martine obhajobou portfólia ako písomného výstupu supervízie študenta pred komisiou tvorenou lektormi vzdelávacieho programu, odbornými asistentmi Ústavu ošetrovateľstva JLF UK zodpovednými za predmety Letná prax 1, Letná prax 2 a Zimná prax a zástupcami Univerzitnej nemocnice Martin. Obhajoba sa uskutoční verejnou prezentáciou výsledkov klinickej supervízie študentov účastníkmi programu, po jej absolvovaní bude nasledovať slávnostné ukončenie programu a odovzdanie potvrdení o jeho absolvovaní.

Počet kreditov prislúchajúcich za absolvovanie programu

24 kreditov v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 74/2019 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckeho pracovníka

Dostupnosť študijnej literatúry

Zoznam odporúčanej študijnej literatúry dostáva každý účastník študijného programu v úvodnom prezenčnom tútoráli. Učebné texty budú účastníkom každého cyklu študijného programu poskytnuté v elektronickej forme hneď po jeho zahájení. Odborná literatúra a periodiká sú k dispozícii v Akademickej knižnici a audiovizuálnom stredisku JLF UK.

Pedagogická dokumentácia študijného programu (príloha 2)

- vzor tlačiva žiadosti o zaradenie do študijného programu ďalšieho vzdelávania,
- tematický plán výučby študijného programu s určením lektorov zodpovedných za výučbu – moduly študijného programu,
- vzor prezenčnej listiny,
- protokol evidencie riadenej a individuálnej didaktickej praxe účastníka programu,
- protokoly priebežného a záverečného hodnotenia účastníka programu a záznamník výkonov,
- portfólio mentora ako písomný výstup supervízie študenta účastníkom programu,
- skúšobná komisia študijného programu
- vzor potvrdenia o absolvovaní študijného programu sústavného vzdelávania,
- vzor dodatku k potvrdeniu.

Zoznam odporúčanej študijnej literatúry³

FERENCOVÁ, E., ŽIAKOVÁ, K., LEPIEŠOVÁ, M. 2010. *Mentorship in the professional preparation of nurses – the gain for potential employer*. In Profesionálna príprava sestier :

³ Niektoré literárne zdroje sú staršie ako 10 rokov, avšak ich zaradenie považujeme za potrebné, nakoľko umožňujú účastníkom programu zorientovať sa v problematike mentorstva v ošetrovateľstve, poskytujú prehľad o východiskách programu, rozvoji uvedeného PSV Mentor klinickej praxe v odbore ošetrovateľstvo aj predstavujú odporúčané literárne zdroje pre študentov ošetrovateľstva JLF UK, s ktorými účastník programu bude pracovať.

Professional preparation of nurses. Martin : Univerzita Komenského v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta v Martine, 2010. s. 35-39. ISBN 978-80-88866-76-3.

GURKOVÁ, E. 2009. *Ošetrovateľská prax založená na dôkazoch*. In Žiaková, K. a kol. *Ošetrovateľstvo, teória a vedecký výskum*. Martin : Vydavateľstvo Osveta, 2009. s. 310-323. ISBN 80-8063-304-2.

GURKOVÁ, E., ZELENÍKOVÁ, R. 2017. *Klinické prostredí v prípravě sester, organizace, strategie, hodnocení*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a. s., 2017. 128 s. ISBN 978-80-271-0583-0.

GURKOVÁ, E., ŽIAKOVÁ, K., ČÁP, J. a kol. 2009. *Vybrané ošetrovateľské diagnózy v klinickej praxi*. Martin : Vydavateľstvo Osveta, 2009. 243 s. ISBN 978-80-8063-308-0.

HANÁČEK, J., MOKRÝ, J. a kol. 2018. *Trendy v medicínskom vzdelávaní a hodnotení jeho výsledkov*. Martin : Vydavateľstvo Osveta, spol. s r.o., 2018. 255 s. ISBN 978-80-8063-460-5.

Koncepcia zdravotnej starostlivosti v odbore ošetrovateľstvo zo dňa 23.januára 2023 č. 09209-2023-OOIZP podľa § 45 ods. 1 písm. a) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vestník MZ SR 2023, čiastka 7-11, str. 34-39.

LEPIEŠOVÁ, M., GURKOVÁ, E., BÓRIKOVÁ, I. 2009. *Mentor ako súčasť profesionálnej prípravy sestier*. In Pekár, J. *Univerzita Komenského a vysokoškolské vzdelávanie: minulosť, prítomnosť, budúcnosť*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2009. s. 36-42. ISBN 978-80-223-2790-9.

LEPIEŠOVÁ, M., GURKOVÁ, E. 2010. *Mentorship in the professional preparation of nurses - presentation of the programme of continual nursing education in JFM CU in Martin*. In *Profesionálna príprava sestier : Professional preparation of nurses*. Martin : Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, 2010. s. 17-22. ISBN 978-80-88866-76-3.

NANDA International, Inc. *Nursing Diagnoses: Definitions & Classification 2021-2023*. 12th Ed. Thieme Publishers, 2021. 587 p. ISBN 978-1-68420-454-0.

NANDA International, Inc. *Ošetrovateľské diagnózy: Definície a klasifikácie 2018-2020*. 11. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2020. 518 s. ISBN 978-80-271-0710-0.

Nariadenie vlády SR č. 296/2010 Z. z. z 9. júna 2010 o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností podľa § 33 ods. 8 a § 39 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Nariadenie vlády SR č. 34/2018 Z. z. z 31. januára 2018, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov

Nurses and Midwives for Health. A WHO European Strategy for Nursing and Midwifery Education. [online]. [cit. 2023-05-31]. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2000 (document EUR/00/5019309/15). 24 p. ISBN 92-890-1171-8. Dostupné na:

<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/107689/9789289011716-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Nurses and Midwives for Health. WHO European Strategy for Nursing and Midwifery Education. Section 1 – 8. Guidelines for Member States on the implementation of the strategy. [online]. [cit. 2023-05-31]. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2001 (document EUR/01/5019304). 165 p. ISBN 92-890-1191-2. Dostupné na:

<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/108405/9789289011914-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Odborné usmernenie MZ SR z 24. 9. 2009 o vedení zdravotnej dokumentácie podľa § 45 ods. 1 písm. b) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ROGERS, J. R. 2001. *Preparation of Mentors and Teachers: A New Framework of Guidance. Developments in multiprofessional education.* English National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting, 2001. 28 p. ISBN 978-19-019-9757-5.

SAARIKOSKI, M. A. 2008. *Cross-cultural perspective to mentorship: description of clinical supervision practices of nursing students in eight nursing students in Europe.* In Sociokulturní, právní, ekonomické a politické determinanty v ošetrovatelství a porodní asistenci. Ed. P. Kudlová. Olomouc : VUP, 2008. s. 326-331. ISBN 978-80-244-2105-6.

VADKERTIOVÁ, J., FERENCOVÁ, E., LEPIEŠOVÁ, M. 2009. *Študentská odborná prax - prínos pre potenciálneho zamestnávateľa.* In Prínos študentskej odbornej praxe v sociálnej práci, ošetrovatelstve a pôrodnej asistencii. Ružomberok : Katolícka univerzita, 2009. s. 80-83. ISBN 978-80-8084-458-5.

VYHLÁŠKA MZ SR č. 306/2005 Z. z. z 30. júna 2005, ktorou sa ustanovuje zoznam sesteryských diagnóz.

VYHLÁŠKA MZ SR č. 74/2019 Z. z. z 15. februára 2019 o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckeho pracovníka

VYHLÁŠKA MZ SR č. 95/2018 Z. z. z 12. marca 2018, ktorou sa určuje rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom a rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom.

ZÁKON č. 576/2004 Z. z. z 21. októbra 2004 o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ZÁKON č. 578/2004 Z. z. z 21. októbra 2004 o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ZÁKON č. 350/2005 Z. z. z 30. júna 2005, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 82/2005 Z. z.

ZÍTKOVÁ, M., POKORNÁ, A., MIČUDOVÁ, E. 2015. *Vedení nových pracovníků v ošetrovateľské praxi pro staniční a vrchní sestry.* 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a. s., 2015. 168 s. ISBN 978-80-247-5094-1.

Časovo – tematický plán výučby študijného programu sústavného vzdelávania Mentor klinickej praxe v odbore ošetrovateľstvo

Úvodný modul

Rozsah modulu: 5 hodín kontaktnej výučby (prednáška, pracovný seminár)

Podmienky ukončenia: 100% účasť na výučbe

Lektori: prof. Mgr. Katarína Žiaková, PhD., Mgr. Mária Zanolitová, PhD.

Anotácia

Modul je teoreticko-metodickým základom mentorského programu.

Zameriava sa na organizáciu vzdelávania v ošetrovateľstve (študijný program ošetrovateľstva podľa direktív EU) v rámci SR, na organizáciu výučby klinických predmetov na JLF UK a na vymedzenie role a kompetencií mentora.

Ciele modulu

- vymedziť základné legislatívne normy usmerňujúce štruktúru a organizáciu vzdelávania v odbore ošetrovateľstvo a vnútorné smernice JLF UK,
- analyzovať východiskové dokumenty JLF UK v odbore ošetrovateľstvo - profil absolventa, informačné listy klinických predmetov (obsah jednotlivých predmetov, kód, garant predmetu, stručný obsah, spôsob ukončenia predmetu, forma, literatúra), ECTS hodnotenie,
- vymedziť role a kompetencie mentora klinickej praxe, ich konkretizácia v niektorých štátoch s dlhoročnými skúsenosťami v oblasti mentorstva a na základe záverov medzinárodných projektov,
- analyzovať a porovnať pozitíva a negatíva mentorstva klinickej praxe v porovnaní s doterajšou prípravou sestier, zabezpečením výučby v podmienkach klinickej praxe.

Obsah

Organizácia štúdia ošetrovateľstva (EU - strategické dokumenty pre vzdelávanie sestier, vzdelávanie v ošetrovateľstve - štruktúra, požiadavky, celoživotné vzdelávanie, JLF UK - študijný poriadok, kreditný systém, rozvrhy a časový harmonogram akademického roka, smernice rektora).

Legislatíva v ošetrovateľstve

Organizácia odbornej praxe (profil absolventa, študijné plány v jednotlivých ročníkoch, ich zameranie, ciele, obsah a rozsah výučby, spôsoby ukončenia relevantných klinických

predmetov v jednotlivých ročníkoch, nadväznosť praktických skúseností na vedomosti, ošetrovateľská prax).

Rola a kompetencie mentora

Behaviorálny modul

Rozsah: 7 hodín kontaktnej výučby (cvičenia, pracovné semináre)

Podmienky ukončenia: 100% účasť na výučbe

Lektor: doc. Mgr. Juraj Čáp, PhD.

Anotácia

Modul je teoreticko-metodickým základom mentorského programu.

Zameriava sa na nácvik komunikačných zručností mentora, kooperáciu v tíme, podporu integrácie nových členov do tímu, kooperáciu medzi mentorom, pedagógom a študentmi.

Ciele modulu

- nácvik efektívnych komunikačných zručností mentora,
- analýza komunikačných chýb na pracovisku,
- vymedzenie základných pravidiel pre poskytovanie spätnej väzby.

Obsah

Základy komunikácie. Efektívna komunikácia. Komunikácia a pracovné vzťahy.

Základy tímovej práce – integrácia študentov do interdisciplinárneho tímu, vedenie ľudí a spätná väzba.

Podávanie spätnej väzby pri hodnotení študenta.

Modul Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – teoretická časť

Rozsah: 12 hodín kontaktnej výučby (prednáška, cvičenia, pracovné semináre)

Podmienky ukončenia: 100% účasť na výučbe

Lektori: doc. Mgr. Ivana Bóriková, PhD., Mgr. Martina Lepiešová, PhD.

Anotácia

Modul je teoreticko-metodickým základom mentorského programu.

Zameriava sa na aplikáciu didaktických zásad, vyučovacích metód v podmienkach klinickej praxe. Oboznamuje účastníkov so stratégiami hodnotenia spôsobilostí študentov vykonávať praktické výkony.

Ciele modulu

- vymedzenie a aplikácia didaktických zásad relevantných pre ošetrovateľské predmety,
- vymedzenie cieľov klinického cvičenia, vymedzenie cieľov vo vzťahu ku obsahu učiva a vo vzťahu ku študentovi,
- vymedzenie a aplikácia monologických metód, metód problémového vyučovania, prakticky orientovaného vyučovania, kooperatívneho skupinového vyučovania v súlade s vymedzenými cieľmi klinického cvičenia,
- implementácia efektívnych postupov v hodnotení,
- vymedzenie základnej štruktúry vyučovacej hodiny vo vzťahu ku tematického bloku klinického cvičenia a základné princípy prípravy vyučovacej hodiny,
- využívanie výsledkov výskumu v praxi (ošetrovateľstvo založené na dôkazoch) a efektívnejšia integrácia teórie s praxou.

Obsah

Didaktické zásady klinickej praxe. Príprava vyučovacej hodiny.

Stanovovanie cieľov u študenta v rámci praktických činností a ich hodnotenie.

Vyučovacie metódy využiteľné v práci mentora – vysvetľovanie, výklad, demonštrácia, problémové vyučovanie, skupinové vyučovanie, prípadové štúdie. Vyučovanie orientované na činnosť, učenie zo skúsenosti.

Klinická supervízia študentov. Metódy hodnotenia študenta – stratégie hodnotenia spôsobilostí študentov vykonávať praktické výkony – formatívne a sumatívne hodnotenie študentov. Príprava portfólia mentora.

Princípy ošetrovateľstva založeného na dôkazoch, aplikácia v praxi.

Modul Vedenie a hodnotenie výkonu praktických činností – praktická časť (participácia na výučbe študentov)

Rozsah: 26 hodín, z toho

- 8 hodín riadenej didaktickej praxe – „náčuvy“ (účasť na klinických cvičeniach/seminároch vedených členmi lektorského zboru)
- 8 hodín individuálnej didaktickej praxe – vedenie praktickej výučby v klinických a praktických ošetrovateľských predmetoch účastníkom programu pod supervíziou lektora pre praktickú časť programu, kritériá hodnotenia študenta pre vypracovanie portfólia mentora
- 10 hodín kontrolované samoštúdium – vypracovanie portfólia mentora, t.j. písomného výstupu hodnotenia študenta ošetrovateľstva na základe jeho vedenia účastníkom programu v počte minimálne 40 hodín odbornej praxe.

Podmienky ukončenia: 100% účasť na kontaktnej výučbe (t.j. 16 hodín), samostatné vedenie študenta ošetrovateľstva v počte minimálne 40 hodín odbornej praxe, účasť na konzultáciách pri príprave portfólia.

Lektori pre praktickú časť programu (7): Mgr. Ivan Farský, PhD., Mgr. Edita Hlinková, PhD., Mgr. Radka Kurucová, PhD., Mgr. Michaela Miertová, PhD., PhDr. Jana Nemcová, PhD., Mgr. Anna Ovšonková, PhD., doc. Mgr. Martina Tomagová, PhD.

Anotácia

Zameriava sa na nácvik konkrétnych pedagogických zručností vo vedení, supervízii a hodnotení študentov ošetrovateľstva počas odbornej praxe a prípravu portfólia mentora.

Ciele

- implementácia efektívnych vyučovacích metód a stratégií hodnotenia študentov,
- vymedzenie cieľov odbornej praxe na príslušných ošetrovacích jednotkách,
- návrh obsahu a zamerania úvodného a záverečného stretnutia so študentom pri vypracovaní portfólia,
- návrh možností priebežného, najmä však záverečného hodnotenia stupňa dosiahnutia cieľov so študentom pri vypracovaní portfólia,
- konkretizácia obsahu hodnotenia jednotlivých oblastí uvádzaných v portfóliu, zdôvodnenie a obhájenie ich výberu a bodovania u konkrétneho študenta.

Obsah

Príprava vyučovacej hodiny, klinického cvičenia.

Ciele a tematický plán klinických a praktických ošetrovateľských predmetov, osobitne Letná prax 1, Letná prax 2, Zimná prax.

Stanovovanie cieľov vo výchovno-vzdelávacom procese v klinických a praktických ošetrovateľských predmetoch, hodnotenie ich dosiahnutia u študenta.

Vedenie klinického cvičenia/seminára

Hodnotenie študenta. Príprava portfólia mentora.